

Fotograf Tomáš Kopečný: Čisto v duši začína uvedomením si niečoho

Tomáš Kopečný výnimočne pred objektívom...

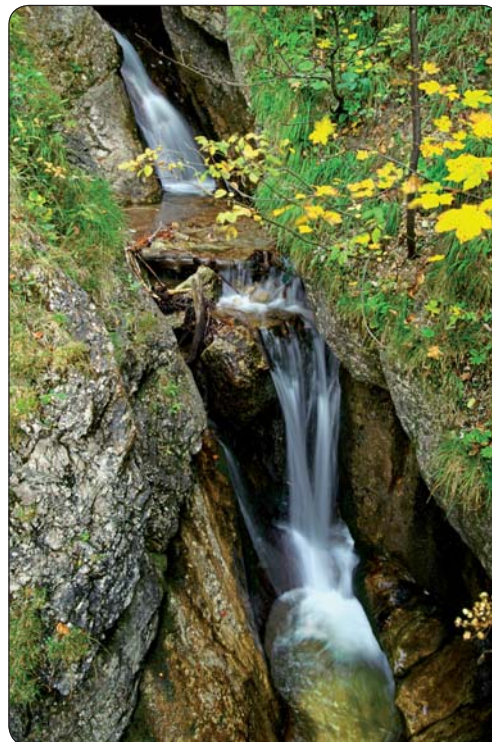
„Narodil som sa niečo málo pred vyše tridsiatimi rokmi. Historicky prvú fotografiu som stvoril vo Vajskovskej doline, keď som mal asi štrnásť rokov. Po tom, ako som deň predtým za pár minút rozobral objektiv fotoaparátu Beirrette a za viac než tri hodiny som ho poskladal nazad. Vyštudoval som a zamestnal sa v kancelárii pri počítači. Bakelitový Beirrette som nahradil ocelovým Zenitom, neskôr Minoltou. Žil som a stláčal tlačítka počítačových klávesníc na Slovensku a v Anglicku a znova na Slovensku. Strávil som tri roky na cestách medzi Slovenskom, anglickou ballarňou jahôd a najmä v Himalájach, na severe Indie. V súčasnosti sa v Holandsku venujem zarabaniu peňazí na opravu svojho malého domu v Banskej Štiavnici. Znova stláčaním tlačítek počítačových klávesníc. Som ešte stále slobodný, už zase zadaný. Nemám ani deti ani auto. Svoj „carbon footprint“, pokazený cestovaním lietadlami, si naprávam každodenným 15-kilometrovým chodením do práce na bicykli. Chutí mi dobrý čaj aj dobré pivo. Fotiť som neprestal...”

Takto sám seba v krátkosti predstavuje Tomáš Kopečný, autor výstavy foto-

grafií s názvom Ako vo vnútri, tak aj na povrchu, ktorá správa za tohtoročný Envirofilm. V súvislosti s touto výstavou sa pôvodne uvažovalo s témou znečistenie. Ako však povedal Tomáš, fotografií, ktoré dokumentujú znečistenie životného prostredia, dymiace komíny, kopy odhodnených pneumatík a podobne, nemá veľa.

„Každý vie, ako vyzerá špinavá voda aj dymiaci komín. A tiež si myslím, že cesta k znečistenému životnému prostrediu začína vo vnútri človeka. Ak je to človeku vo vnútri jedno, tak to potom vonku vyzerá tak, ako vyzerá. A o tom to je. O hodnotách, ktoré sú, alebo nie sú. O ich poradí. O tom, čo

je pre človeka dôležité, na čo myslí, ako myslí a čo z toho potom vznikne. Veď už aj kedysi v stredoveku sa písalo: Ako hore, tak aj dole, ako vo vnútri, tak aj na povrchu, tuším je to alchymistická smaragdová doska. Preto som svoju výstavu zostavil aj nazval v tomto duchu. Vybral som obrázky, fotografie, ktoré ukážu, čo je v ľuďoch, čo sa dá vnímať, aj čo je okolo nás a čo nevnímame... lebo sme si zvykli. Pritom to však podvedome stále vnímame, ale berieme už ako samozrejmosť. Ako napríklad na fotografií, kde je mama s dieťaťom na pláži a za nimi industrial... Dymiace komíny a kopy pneumatík sú naozaj len dôsledok. Viditeľný prejav,

Ticho, vonku a vo vnútri, Vesmír a to, čo je v ňom, všetko... zamrznuté v kvapke, rozpustené v pohybe. Bez uchopovania stálosti ako niečoho; prirodzene na svojom mieste; prirodzene slobodní; bez chytania sa alebo odmietania výtvorov mysle, usad'te sa prosím... V tomto.

Zvykáme si, uľpievame, Nevnímame, zabúdame. Nevšímame.

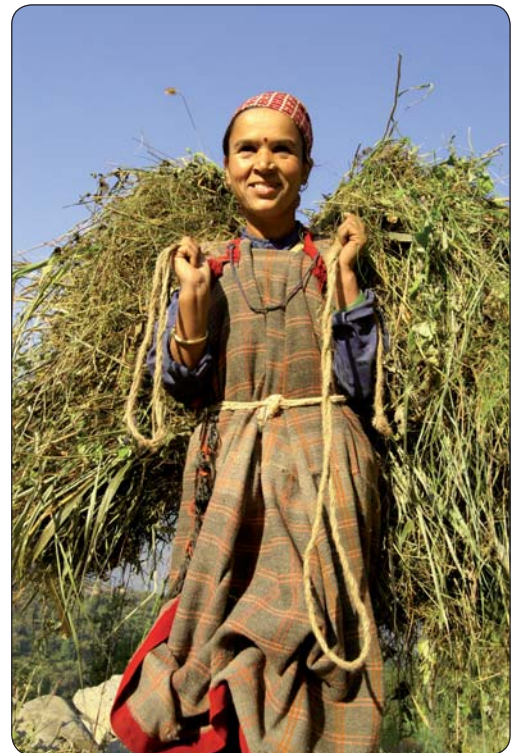
„Několik úchvatných záběrů. Jak Ďábel přichází, jak Básník odchází a naopak. Škoda jen, že čas je tak krátký, materiálů málo a oči nejsou kamery. Tolik zvrhlé krásy v tom místě a ty smrady smrti! Rapsodie důvodu existence ekologů! Tetelení pekla radostí nad zkázou Země. Metál železu a zlu. Určité pořadí vyráběj zbraně...” (V. Návrat: Šamanský úder, s. 46)

Každá doba po sebe niečo zanechá. Pamiatky, spomienky, rôzne trojice, tie sväté aj tie ostatné. Je na nás, čo chceme, aby zostalo. Či chceme, aby niečo zostalo.

aj nevedomé, na neho zvyknutého, znečistenia v duši. Čisto v duši začína uvedomením si niečoho. Nevie, ako „to“ niečo nazvať. Ale každý to zbadá pri inej príležitosti, jeden hoci pri videní niečoho podobného ako na fotografii zamrzutej kvapky na ihlici, iný zase keď mu cudzie dieťa podá kvety, alebo čo ja viem, na vrchole kopca s krížom... A ešte aj na druhej strane, ako opak k znečisteniu, krajina, kam ešte nezasiahli ľudské myšlienky. A na tretej strane, krajina, kde zasiahli ľudské myšlienky, ale nie tie „zadymené“. Práca ľudská, neodľudštená. A zároveň aj taký svet.“

S týmito myšlienkami Tomáš Kopečný poskladal výstavu svojich fotografií do dvojíc, z ktorých každá má niečo spoločné, v kladnom alebo zápornom zmysle slova, v niektorých prípadoch je tou spoločnou črtou kontrast dobrého a zlého. A všetky fotografie spája to, o čom hovorí ich autor – stav sveta ako odraz vnútra človeka.

Výstavu fotografií Tomáša Kopečného Ako vo vnútri, tak aj na povrchu si môžete pozrieť v priestoroch Múzea SNP v Banskej Bystrici počas konania Envirofilmu 2009 (11. až 16. mája). (gudz)

Práca ťažká, ale ľudská. Užitočná v jednoduchosti. Niekde žije príroda, inde ju obnovujeme, hľadáme. A bez nej... kol'ko zbytočnosti vieme vytvoriť. Ku šťastiu nevedú. To však každý spozná sám. Iba vlastné prebudenie má význam, dáva trvalú realizáciu, nevynútenú, slobodnú, prázdnu.

Skrotenie ohňa, v malom množstve, ľudských rozmeroch. Služi. No pozor na mieru. Ľahko sa prekročí, do pretekov zotrôci. Pretekov sna, v ktorom všetko je rýchlejšie, kvalitnejšie, racionálnejšie. Kde čas neplynie, efektívne uteká. Ale kam?

